KURJER WARSZAWSKI.

Sobota.
Dnia 9 (21) Stycznia 1860 Roku. № 19. Jutro, Wincentego i Anastazego MM.

Jutro w Kościele XX. *Dominikanów*, o godzinie 10ej z rana, odbędzie się Wotywa przed Ołtarzem Śgo Wincentego *Lewity*, Patrona Nowicjatu.

NAJJAŚNIEJSZY PAN, Najmiłościwiej dozwolić raczył przyjąć i nosić: Głównie Zarządzającemu Pałacami Cesarskiemi w Warszawie, Jenerałowi-Lejtnantowi *Abramowiczowi*, Order Wieńca Dębowego klassy 1ej, i Prezesowi Rady Zarządzającej Drogi Żelaznej Warszawsko-Wiedeńskiej, Radcy Handlowemu *Epstejnowi*, takiż Order klassy 3ej, któremi przez Najjaśniejszego Króla Niderlandzkiego ozdobieni zostali.

Na oryginale, Własną
Jego Cesarskiej Mości ręką napisano:
„Ma bydź według tego."
dnia 2 Listopada 1859 r.,
w Gatczynie.

USTAWA
Dla Szkół Rolniczych w Królestwie Polskiem.
Cel, skład i zarząd Szkół Rolniczych.

§ 1. Szkoły Rolnicze mają na celu upowszechnienie pomiędzy ludnością włościańską niezbędnych wiadomości z gospodarstwa wiejskiego, kształcenie uzdatnionych gospodarzy i rolników, oraz sposobienie niższych oficjalistów do rozmaitych gałęzi gospodarstwa.

§ 2. W każdej Gubernji Królestwa Polskiego urządza się na pierwszy raz po jednej Szkole rolniczej, a to w miarę obmyślenia potrzebnych na ten cel lokalności. W razie możności, może być zaprowadzona i większa liczba Szkół Rolniczych, po wzajemnem zgodzeniu się Namiestnika Królestwa Polskiego i Ministra Oświecenia Narodowego.

§ 3. Dla każdej Szkoły Rolniczej wyznacza się potrzebna ilość gruntu z odpowiednim lokalem, budowlami gospodarskiemi i z tem wszystkiem, co jest niezbędnem do prowadzenia na tym gruncie należytego gospodarstwa.

§ 4. W celu rychlejszego zaprowadzenia Szkół Rolniczych, takowe podług uznania Kuratora Okręgu Naukowego Warszawskiego, mogą być, na zasadach objętych w niniejszej ustawie, urządzane i w majętnościach prywatnych, w których wzorowe pod każdym względem gospodarstwo jest zaprowadzone. W takim razie Kurator Okręgu, za decyzją Rady Administracyjnej Królestwa zawiera z właścicielami takich majętności kontrakt, w którym mają być szczegółowo oznaczone wzajemne stosunki i obowiązki właścicieli i Władzy Naukowej pod względem utrzymywania Szkół wspomnionych.

§ 5. Szkoły Rolnicze zostają pod zwierzchnictwem Kuratora Okręgu Naukowego Warszawskiego.

§ 6. Bezpośredni zarząd Szkoły Rolniczej, prowadzenie gospodarstwa w folwarku, jeżeli Szkoła takowy ma sobie na własność dany, wykład przedmiotów naukowych w Szkole, kierowanie praktycznemi gospodarezowiejskiemi zatrudnieniami uczniów i nadzór nad ich prowadzeniem się, powierza się Nauczycielowi. Ma on do danego Pomocnika, mianowicie do wykładu w Szkole ogólnych przedmiotów naukowych. Prócz tego, przy Szkole znajduje się służba niższa; jeżeli zaś Szkoła ma własny folwark, w takim razie utrzymywaną w niej będzie odpowiednia liczba służby niższej, potrzebnej do prowadzenia gospodarstwa.

§ 7. Podług uznania Kuratora Okręgu Naukowego Warszawskiego, bliższy nadzór nad Szkołą Rolniczą może być powierzonym jednemu z Obywateli właściwej Gubernji, znanemu z posiadanych wiadomości w gospodarstwie wiejskiem i z zamiłowania w tym względzie.

§ 8. Nauczyciela i Pomocnika jego mianuje Kurator Okręgu Naukowego Warszawskiego. Służbę niższą wybiera i przyjmuje Nauczyciel Szkoły. (D. c. n.)

JW. Biskup Dyecezji Sandomierskiej Xdz *Juszyński*, wyjechał do Sandomierza.

Zarząd Warszawskiego Ober-Policmajstra.— Zawiadamia, że Stanisław *Szubert*, pod Nr. 548*a*, otrzymał konsens na stręczenie sług chrześcjańskich.

Fryderyk *Czerski*, Majster Szewcki, przeżywszy lat 55, onegdaj życie zakończył. Pozostała Żona z Dziećmi, zaprasza Krewnych, Przyjaciół i Znajomych, na wyprowadzenie zwłok, jutro o godz: 1szej po południu, z Szpitala Ewangelickiego, na smętarz tegoż wyznania.

W Powiecie Gostyńskim, we wsi Sannikach, w d. 12 z. m., po pięcio-tygodniowej słabości, opatrzona SS. SAKRAMENTAMI, zakończyła życie doczesne ś. p. Pulcherja z Pisarzewskich *Wiktorska*, pozostawiwszy w nieutulonym żalu Męża, maleńką Córeczkę, bo 5 tygodniową, oraz Rodziców, Brata, Krewnych i licznych Przyjaciół.

Z Powiatu Sieradzkiego.— W dobrach Kalinowie w dniu 6tym b. m., zakończyła życie Antonia z Walewskich *Kobierzycka*, przeżywszy niespełna lat 29.

(A. n.) W dniu 4 b. m. o godz: 3ciej po południu, z domu Nro 3082/3, odbyła się exportacja zwłok ś. p. Jana *Czurkiewicza*, Obywatela m. Warszawy, który po ciężkiej chorobie, opatrzony SS. SAKRAMENTAMI, w dniu 2 t. m. rozstał się z tym światem. Liczne zebranie świadczyło, iż ś. p. Jan, choć w tak krótkiej pielgrzymce, bo zaletwie w 21 wiośnie życia, umiał zjednać sobie miłość Rodziny i przywiązanie Kolegów, i wszyscy którzy go znali i kochali, pospieszyli na oddanie ostatniej jemu posługi. Za przybyciem na miejsce wiecznego spoczynku, Koledzy ponieśli na swych barkach śmiertelne zwłoki Nieboszczyka do grobu rodzinnego. Wymowne słowa W. JX. D. *Lebiedzińskiego*, który znając ś. p. Jana od dzieciństwa, w krótkości wykazał jego cnoty, pobudziły obecnych do płaczu, dając im uczuć wielkość poniesionej straty. Ty zaś Rodzino, któraś utraciła jedynego syna, syna który stał się pociechą i na przyszłość podporą waszą, i my Koledzy, którzyśmy utracili najlepszego Przyjaciela, podzielajmy ten okrutny cios, jaki dotknął Rodzinę ś. p. Jana, z tem przekonaniem, że STWÓRCA PAN, przyjmie jego niewinną duszę i w gronie Aniołów umieścić raczy. Spokój Jego duszy. — *K. Gol: J. Lind.*

Wczoraj, po długiej i ciężkiej chorobie, opatrzona ŚŚ. SAKRAMENTAMI, umarła Wiktorja z Szadkowskich *Żabokłicka*, Żona Urzędnika Okręgu Naukowego Warszawskiego, przeżywszy lat 37. W głębokim smutku pozostały Mąż wraz z Dziećmi, zaprasza Krewnych, Przyjaciół i Znajomych, na exportację zwłok, jutro o godz: 1szej po południu, z Kościoła Śgo Jana, na smętarz Powązkowski; oraz na żałobne Nabożeństwo w dniu 23 b. m. (w Poniedziałek), o godz: 10tej z rana, w Kościele XX. *Bernardynów*, odbyć się mające.

Ludwika z Strausów *Quindt*, po długiej i ciężkiej słabości, wczoraj rozstała się z tym światem. Pozostały Mąż wraz z Rodzeństwem, zaprasza Krewnych i Przyjaciół, na wyprowadzenie zwłok, jutro o godzinie 3ciej po południu, z Kaplicy przy Szpitalu Ewangelickim, na smętarz tegoż wyznania.

W *Hrabiowskim Kalendarzyku Gothajskim*, znajduje się wzmianka o nastąpionym przed niejakim czasem skonie Hrabiego Wincentego Nałęcz *Raczyńskiego*, Szambelana Dworu JEGO CESARSKO-KRÓLEWSKIEJ MOŚCI, Komendora Maltańskiego. Sędziwy ten starzec, Brat Stryjeczny Ignacego Arcy-Biskupa Gnieźnieńskiego, (którego pomnik znajduje się w Archi-Katedrze Śgo Jana w Warszawie), będąc jeszcze Paziem przy Dworze *Stanisława Augusta*, należał do turnieju wyprawionego w Łazienkach Królewskich przy inauguracji w dniu 14 Września r. 1788, pomnika *Jana IIIgo*, i jako odznaczający się w takowym, był obdarzony przez Króla, medalem złotym pamiątkowym. Miał go on jeszcze z sobą goszcząc przed laty trzema w Warszawie. Następnie został Szambelanem Królewskim, jako Komendor Maltański, odbywał karawany na okrętach tego Rycerskiego Zakonu, a po roku 1815, mianowany był Szambelanem Dworu Cesarskiego. Ostatnio mieszkał w Mittawie, gdzie go łączyły związki rodzinne, był bowiem ożenionym z Baronówną *Lüdinghausen-v. Wolff*. Zostawia dwóch Synów, Córkę i Wnuków.

Coroczna wystawa ornatów, i t. p. potrzeb kościelnych, wypracowanych ręką Dam tutejszych, otwartą zostanie d. 31 b. m. w pałacu Hr: Aug: *Potockich*, na Krak:-Przedm:, i trwać będzie dni 10. Jest to już 8 z kolei wystawa, i spodziewać się należy, że równie licznie jak co rok zwiedzaną będzie, co podobno najpiękniejszą będzie nagrodą dla zacnych pracowniczek.

JW. Prezesowa *Noińska* z Płocka, złożyła w Kassie podręcznej Tow: Dobr: u W. *Schuster*, na Krak:-Przed: za kwitem Nr 16, rs. 15 na Ochronę p. t. X. *Baudouin*, w Cyr: 1 założyć się mającą.

W temże kółku prywatnem w którem zeszłego Piątku podziwialiśmy piękne utwory Dyrektora *Dobrzyńskiego*, wykonano wczoraj Sextet *Onslowa*, na fortepian i dęte instrumenta, Modlitwę z „Nabucco” *Verdego*. „Dobranoc” śpiew na bas z towarzyszeniem waltorni i fortepianu, *Münchheimera*. Uwerturę z „*Biednego Jakóba*” *Münchheimera*. Wszystkie te dzieła, a mianowicie Pana *Münchheimera*, przyjęto z wielkiem zadowoleniem.

Wczoraj wyszedł z druku zeszyt 11ty, czyli 2gi zeszyt tomu 2go *Encyklopedji Powszechnej*, wydania S. *Orgelbranda*, od lit: *Arc:* do *Arn.* Cena zeszytu: w Królestwie Polskiem, kop: sr. 35, za granicami Królestwa, kop: 37½, na Pocztamtach i Stacjach Pocztowych kop: 40. Następny zeszyt, wyjdzie dnia 1go Lutego r. b.

(Nro 265) PIERWSZA LISTA
FUNDATORÓW I PROTEKTORÓW
INSTYTUTU MUZYCZNEGO WARSZAWSKIEGO.

JO. Xiążę *Gorczakow*, Namiestnik Królestwa, Stypendjum Protektorskie.

Fundatorowie.

Arcy-Biskup Warszawski Metro: JX. *Fijałkowski*,	rs. 500.
Hrabia Józef *Szembek*	rs. 1,000.
Hrabia August *Potocki*	rs. 1,000.
Xiążę Wilhelm *Radziwiłł*	rs. 1,000.
Marszałek Stanisław *Jurjewicz* . . .	rs. 1,000.
Hrabina *Kalergis*	rs. 500.
Hrabia Andrzej *Zamoyski*	rs. 500.
Hrabia Ludwik *Krasiński*	rs. 500.
Felix *Lenkiewicz*	rs. 500.
Xiążę Ireneusz *Ogiński*	rs. 500.
Marszałek Henryk *Jaroszyński*	rs. 500.
Xiążę Kazimierz *Lubomirski*	rs. 500.

Protektorskie Stypendja
po 300 rs. każde.

Hrabina Józefowa *Szembek*.
Hrabina Augustowa *Potocka*.
Hrabina Franciszkowa *Potocka*.
Hrabina Maurycowa *Potocka*.
Hrabina z Hr: de Laval *Kossakowska*.
Hrabina Stanisławowa *Potocka*.
Hrabina Alexandrowa *Branicka*.
Xiężna K. *Czetwertyńska*.
Marszałkowa *Mazaraki*.
Xiążę Ireneusz *Ogiński*.
Xiążę Karol *Radziwiłł*.
Hrabia Michał *Tyszkiewicz*.
Hrabia Karol *Krasiński*.
Hrabia Adam *Krasiński*.
Hrabia Alexander *Przeździecki*.
Hrabia Henryk *Stecki*.
Hrabia *Rozdrażewski*.
Marszałek *Jaroszyński* Henryk.
ditto ditto ditto
ditto ditto ditto
Marszałek *Słotwiński*.
Marszałek *Krassowski*.
Alexander *Orłowski*.
Leonard *Meleniewski*.
Cyprjan *Lachnicki*.
Polacy w Petersburgu zamieszkali.
Alexander *Rawicz*.
Powiat Piński.
Powiat Rzeczycki.

Składki zbiorowe.

Redakcja *Gazety Warszawskiej*	rs. 25)	40.
Teod: *Sachowicz* za pośrednictwem tejże Red:	rs. 15)	
Redakcja *Kurjera Warszawskiego* . .	rs. 25)	50.
Mieszkańcy domu N° 1078*b*, za pośrednictwem Właścicielki tegoż domu, złożyli w Redakcji *Kurjera*	rs. 25)	
Familja *A. Z.* za pośrednictwem Redakcji *Tygodnika Illustrowanego*		rs. 25.
Węglowski Obywatel		rs. 25.
Kunicki Obywatel		rs. 50.
Marszałek Powiatu Nowogrudzkiego *Brochocki*		rs. 25.
Bolesław *Poniński*		rs. 50.
Miłaszewicz Porucznik		rs. 50.

NB. *Druga lista* będzie ogłoszoną z końcem miesiąca Lutego r. b., w której oprócz stypendjów całkowitych i zbiorowych, oraz wszelkich mniejszych datków, będzie zamieszczone sprawozdanie o otrzymanych summach z koncertów, balów i przedstawień Teatrów w kraju urządzonych na rzecz Instytutu Muzycznego, jakoteż o składkach ofiarowanych na odnowienie i urządzenie gmachu przeznaczonego na tenże Instytut.

Summy dotąd wniesione przez Ofiarodawców na ręce Dyrektora Instytutu, składane są tymczasowie w Kassie Domu *A. Rawicz* et *Comp:* w Warszawie, a gdy summa zastrzeżona art: 7. Postanowienia *Rady Administracyjnej Królestwa Polskiego* będzie zrealizowaną, takowa stosownie do wyżej wymienionego artykułu zostanie wniesioną w całkowitości do Banku Polskiego.

Za zgodność z oryginalną listą poświadcza.

Dyrektor Instytutu Muzycznego Warszawskiego,
Apolinary *Kątski.*

Warszawa dnia 8 (20) Stycznia 1860 r.

Wyszedł z druku *Pogląd* przez *Heylmana* na *Uwagi krytyczne* w materji klassyfikacji praw *hipotekowanych,* zamieszczone w *Bibliotece Warszawskiej* w r. z. Znajduje się kilkanaście exemplarzy w xięgarniach *Sennenwalda* i *Friedlejna.*

Oznajmiany Czytelnikom naszym, iż dla ważnych powodów, trzeci koncert P. Stan: *Taborowskiego*, nie będzie mieć miejsca, przeto wypada, ażeby ci, którzy abonamenta pobrali, użyli owe bilety na jutrzejszy ostatni koncert.

W litografji J. *Fleck*, wyszły w nowym guście do tańca walce ułożone na fortepjan p. t. *Souvenir de Werbkowice* przez Tytusa *Rollę*; oraz przez tegoż *Śpiew do Laury* (z Mickiewicza), z towarzyszeniem fortepjanu. Obie te kompozycje są do nabycia we wszystkich znaczniejszych xięgarniach w Warszawie.

Wkrótce ma przybyć do Mysłowic dla dania kilku przedstawień, Towarzystwo Dramatyczne Pana *Pfeifer* z Krakowa.

Nakładem składu nót muzycznych Gustawa *Sennewalda*, przy ulicy Miodowej Nro 2 (481), wyszedł w Lipsku Śpiew p. t. *Ona się śmiała*, wiersz Władysława *Bogusławskiego*, muzyka Wilhelma *Troschel.* Exemplarzy nabyć można we wszystkich składach nót muzycznych w Warszawie i na prowincji. Cena exempl: kop: 60.

(Art: n.) Osoba która przysłała list pocztą miejską, pisany po niemiecku w dzień Nowego Roku, na ulicę Przejazd, wymieniając swoje uczucia, stylem bardzo eleganckim, cechującym kobietę dobrze ukształconą i wychowaną; jeżeli chce przynieść ulgę swemu zranionemu sercu, a niezachować tajemnicy do śmierci, jak sama pisze; niech raczy przysłać swój adres, lub dać się poznać na czwartej maskaradzie, tem więcej, że tegoż uczucia dotąd mi nieznanego, po przeczytaniu jej listu i ja stałem się ofiarą.— **

La Verrier, uczony Dyrektor Obserwatorjum Paryzkiego, znany Europie z odkrycia planety *Neptuna*, zapowiedział nowe, daleko ważniejsze odkrycie astronomiczne. Już w roku 1842 dojrzał był pewne zamieszanie w pochodzie *Merkurego;* badając przyczyny tej anomalji, zauważanej w perihelji *Merkurego*, *Le Verrier* wpadł na myśl prawdopodobnego istnienia nie jednej planety, ale całej grupy planet cyrkulującej pomiędzy *Merkurym* a *Słońcem*. *Neptun* odkryty przez tegoż astronoma leży za *Uranusem*, to jest w samej kończynie naszego systematu słonecznego. Nowa grupa planetarna, której bytu się domyśla, krążyłaby w blizkości Słońca. Po sprawozdaniu *La Verriera*, kolega jego *Faye*, przedstawił uczonemu gronu plan exploracji stref przysłonecznych, w których poszukiwane ciała krążą. Ponieważ blask *Słońca* w żaden sposób nie pozwala ludzkiemu oku rozpatrzyć się w swoich okolicach, Pan *Faye* radzi, żeby skorzystać z zupełnego zaćmienia *Słońca*. Zaćmienie to, mające być widziane w Hiszpanji i Algierji w miesiącu Lipcu r. b., jest jedyną chwilą sprzyjającą badaniom *La Verriera* i mogącą przypuszczenia jego w pewność zamienić. *Herschel* podaje inną, może równie skuteczną metodę rozpatrywania się w sferach przysłonecznych; każe on w kilku obserwatorjach położonych stosownie, kilkanaście razy na dzień fotografować *Słońce*. Tym sposobem można otrzymać prawie zupełny obraz tarczy słonecznej, i przejście najmniejszej planety nie uszłoby baczności tych szkieł. *Faye* wskazuje jakim sposobem można nadać tym fotografjom znaczenie astronomicznych obserwacji. Fotografje zaćmienia 15go Marca, otrzymane tu przez kilku astronomów, dają rękojmię powodzenia, na fotografowanych tarczach znać najdrobniejsze plamki czyli cienie planet, które się przesunęły podczas operacji.

Okolice po za rogatką Wolską, przyozdobił zgrabny pałacyk o jednem piętrze, który już wyprowadzony został pod dach. Jest on konstrukcji znanego Budowniczego P. *Orłowskiego*, a własnością PP. *Biernackich*, z Czystego. Stanął na gruncie gdzie długo istniał plac pusty po spalonych fabrykach *Hallego*, po lewej stronie niedochodząc do posessji P. *Ohm.* Ogromna ilość gruntu jaki widać pod ogród do tego pałacyku zajęto, ogrodzona już została do koła od strony pola wysokim murem, który z wiosną przeciągnięty zostanie także i od frontu, w miejsce dotychczasowego drewnianego parkanu.

Zawiadamia się szanowną Publiczność, że długo oczekiwana mąka pszenna i żytnia w najcelniejszych gatunkach, z wyrobu młyna parowego w m. Łowiczu, nadesszła już do składu głównego w Warszawie przy ulicy Marszałkowskiej w domu Pani *Korczki*; za dobroć których to wyrobów, zakład sumiennie poręcza.

Amerykańskie gazety donoszą o aerolicie nadzwyczajnej wielkości, czyli massie spadłej z powietrza. Gazeta z *Oswego* de Palladjum oznajmia w tym względzie co następuje: „Będzie temu kilka tygodni, jak mieszkańcy wsi Boylstow, Radfield w Hrabstwie *Oswego*, w Stanach Zjedno: Północnej Ameryki, przestraszeni zostali ukazaniem się nadzwyczajnego zjawiska, spadłej z powietrza olbrzymiej massy meteorycznej czyli aerolitu, między godziną 3 a 4tą z rana, z straszliwym łoskotem i nadzwyczajnem wstrząśnieniem, które się nawet czuć dało mieszkańcom będącym w odległości 14 wiorst od miejsca spadnięcia. Rzeczony aerolit pokrył całą łąkę w terytorjum Hortce-Tanger, i część sąsiedniego pagórka, szerokość jego wynosiła 2,000 metr: wysokość od 20 do 80 m. Ziemia tak silnie została wstrząśniętą, że jej części na 1000 metr: były wyrzucone. Massa aerolitu, ma bardzo nieksztaltną postać i podobną jest z wejrzenia do żelaza.

Przepisy o Wystawie płodów Gospodarstwa Wiejskiego i Przemysłu, urządzanej przez Cesarskie *Wolne Ekonomiczne Towarzystwo w Petersburgu w r. 1860.*— § 1. Z mocy Najwyższego JEGO CESARSKIEJ MOŚCI przyzwolenia, Cesarskie Wolne Ekonomiczne Towarzystwo, otworzy na zasadzie § 2 ust: 6 Ustawy swojej, w miesiącu Wrześniu 1860 r., w m. Petersburgu, wystawę płodów Rolniczych i Przemysłowych. § 2. Celem tej wystawy jest zachęcenie i udoskonalenie Rzemiosł i Przemysłu rolniczego, oraz Gospodarstwa wiejskiego w rozmaitych jego gałęziach. § 3. Do udziału w wystawie wzywają się osoby wszystkich stanów i Gubernji, tudzież zakłady Rządowe wszelkich władz. § 4. Czynności i interesa wystawy poruczają się oddzielnemu Komitetowi, który pod przewodnictwem Prezydenta Towarzystwa, składać się będzie z kilku Członków i Sekretarza Towarzystwa. § 5. Niezależnie od tego, Towarzystwo prosić będzie Ministerja: Dóbr Państwa, Finansów, Spraw Wew: i Dóbr Korony, o wyznaczenie na czas wystawy Urzędników, znających specjalnie gospodarstwo wiejskie, jak równie odniesie się do PP. Naczelników Gubernji o wezwanie Szlachty do przysłania na wystawę swoich reprezentantów. § 6. Komitet wystawy wezwie także w charakterze znawców osoby prywatne wszelkiego stanu, biegłe w gospodarstwie wiejskiem lub w jakiejkolwiek gałęzi płodów rolniczych, do oznaczenia gatunku, dobroci i wartości przedstawionych na wystawę produktów. § 7. Na koszta urządzenia wystawy, na nagrody i premja, podobnie jak to miało miejsce na wystawie w r. 1850, przeznacza się do rozporządzenia Komitetu, z funduszów Wolnego Towarzystwa Ekonomicznego, 10,000 rs. § 8. Oprócz tego dozwala się Członkom Towarzystwa, równie jak i osobom prywatnym, gdyby tego żądały, naznaczać premja z własnych funduszów, z wskazaniem na jaki mianowicie przedmiot. *Na Wystawę przyjmowane będą następujące przedmioty*: I. Płody rolnicze. § 9. Tu należą wszystkie rodzaje uprawianych w polu zbożowych, pastewnych, owocowych, olejnych, włóknistych, lekarskich, farbiarskich i innych rękodzielniczych i handlowych roślin. § 10. Wszelkie ziarno (suszone i niesuszone w piecu), tudzież jarzyny w polu wysiewane, winny być przedstawiane w ilości nie mniejszej od czetweryka i nie większej od czetwierti, a nasienie traw, pół puda. Prócz zboża w ziarnie, mogą być przedstawiane i same kłosy, jeśli można, w całych snopach, ażeby mogły być widziane, jędrność kłosa, długość słomy i więź snopa. § 11. Przepis objęty poprzedzającym paragrafem, co do ilości dawanych na wystawę przedmiotów, odnosi się tylko do najbliższych Gubernji, z miejsc bowiem więcej oddalonych, przedmioty te będą przyjmowane i w mniejszej ilości. II. Okazy chowu bydła. § 12. Bydło nie powinno być kupne, lecz w domu wychowane, jako to: konie robocze, stadniki i woły, krowy dojne, cielęta, owce, kozy, świnie i wszelki drób. § 13. Przyjmuje się na wystawę od jednej osoby tylko do 3ch sztuk każdego rodzaju zwierząt domowych lub drobiu. Koszta karmienia dostawionego bydła w czasie semej wystawy, Wolno-Ekonomiczne Towarzystwo przyjmuje na swój rachunek. III. Płody ogrodnictwa. § 14. Wszelkie owoce i jagody, rosnące w ogrodach i oranżerjach. Drzewa owocowe i krzewy, mogą być dostawiane w kadziach i donicach. IV. Płody kwiatowe. § 15. Rośliny służące ku ozdobie ogrodów, pokoi i oranżerji. Przyjmują się również i bukiety. Vty. Płody warzywne. §. 16ty. Wszystkie produkta ogrodnicze w naci i korzeniach; arbuzy, dynie, pieczarki i t.p. VI. Płody leśne. § 17. Nasiona drzew, wyroby z drzew iglastych. Łupki gatunków drzew, z zachowaniem kory i rdzenia. VII. Rośllíny dziko rosnące. § 18. Do tego działu należą rośliny, niewchodzące do działów poprzednich, rosnące na polach, łąkach, w lasach i na błotach, bez żadnego pielęgnowania, w stanie dzikim, a ze względu na własności swoje, pożyteczne do jakiegobąć użytku, jako to: dziko rosnąca marzanna, niektóre gatunki przytulji i tym podobne rośliny. VIII. Płody Pszczolnicze. § 19ty. Miód, wosk, plastry miodu i ule. IXty. Płody jedwabnicze. § 20. Jedwab', jajka jedwabników, kokony, wzory drzewa morwowego. X. Płody rzemiosł rolniczych. § 21. Tu należą w ogóle wszystkie przedmioty wyrobów rolniczych i rzemiosł w rozmaitych stopniach ich domowego obrobienia, i przyjmują się na wystawę przedewszystkiem wyroby przemysłu domowego. § 22. Z gałęzi rolniczej: mąka, krupy, chleb pieczony, mąka i kasza kartoflana, patoka i sago; mączka cukrowa i cukier z buraków; przędza lniana i konopna, powrozy, liny, szpagat, niewody i i inne sprzęty służące do rybołóstwa i myślistwa, nici, płótna bielone i garbowane, rzędzina (płótno rzadkie), obrusy, ręczniki, chustki płócienne, płótno w prążki, płótno lniane i konopne, farbowane i drukowane; olej lniany, konopny, słonecznikowy, rybi i inne, wino, lakier meblowy. Piwo różnego gatunku. Drożdże zbożowe i owocowe. Tłucz (osypka). § 23. Z gałęzi hodowli zwierząt: wełna, przędza wełniana, sukno włościańskie i płótno półwełniane włosień, szczecina, klej, skóry surowe i wyprawione, półszubki i kożuchy szczególniej garbowane, skórki baranie wyprawione, buty; rozmaite wyroby z rogu i kości; rękawice, pończochy, wojłoki, papucie pilśniane, kapelusze, pasy i t.p. Mięso solone i wędzone, olej, ser, jaja szczególniej dobrze zachowane w jakikolwiekbąć sposób, sadło, świece, mydło, staryna olejna i sadło wieprzowe solone i t.p. § 24. Mleko i śmietanka od krów przysłanych na wystawę przedstawiane będą codziennie, z wyrażeniem kto jest właścicielem zwierzęcia i gatunku onego, przyczem mleko i śmietanka poddawane będą ścisłemu rozbiorowi. § 25. Oprócz tego przyjmowane są przedmioty myślistwa, hodowli ryb i rybołóstwa, szczególniej wyprodukowane przez włościan jako to: skóry zwierzęce, ryby suszone, solone i wędzone, śledzie Białomorskie i Kaspijskie, oraz ryby zwane kilki. Ryby pochodzące z sztucznej hodowli, raki, pijawki lekarskie i t.p. § 26. Wełna dostarczoną być ma w całkowitych runach, włosień w postaci obrobionej, w ilości kilku warkoczy, inne zaś przedmioty w ilości kilku sztuk. § 27. Z gałęzi sadownictwa, ogrodnictwa i pszczolnictwa: owosok owocowy suszony w formach, konfitury z owoców i jagód, marynaty i pieczywa różnego gatunku; suszona zielenina i ogrodowizny, jakoto: kapusta, groch, bób, szpinak, i t. p. Miód surowy i płynny, świece woskowe i inne wyroby woskowe. Nadto płody zachowane sposobem Massona, Appera i innych. § 28. Materjał leśny, wyroby włościańskie z drzewa: dzwony, koła, dugi, płozy, wozy, gonty, sanie, cebry, wiadra, skrzynie, naczynia drewniane i sprzęty domowe; kurpie, rogóżki, kora dębowa, koszyki, pławki, dranice, dziegieć, smoła, pak, potaż, terpentyna, parafin i t. p. czółna łódki. Węgiel drzewny, ocet, farba drukarska. § 29. Z gałęzi królestwa kopalnego: ruda żelazna; włościańskie gwoździe żelazne, zawiasy, zamki, zasuwki, podkowy, pokrywy do pieców, drzwiczki piecowe i t. p., kamień ciosany i ciosowy, kamienie młyńskie, kamienie do ostrzenia, wapno palone, kamienie tokarskie, gips i t. d.; wyroby gliniane: cegła, dachówka, kafle, rury wodociągowe, garnki, naczynia i fajans. Szkło butelkowe i do okien, oraz wyroby z tegoż szkła. Torf, węgiel kamienny, antracyt, koks, siarczyk żelaza (ruda) siarka nafta. XI. Narzędzia, machiny i sprzęty gospodarskie § 30. Pługi, sochy, radła, pogłębiacze, brony, wialnie, młocarnie, siewniki, rydle, łopaty, grabie, kosy, sierpy, topory szatkowniki, maślnice i w ogólności pożyteczne albo niezbędne w gospodarstwie narzędzia. Sprzęty do obrabiania i przędzenia lnu, jako to: miądlnice i trzepadła, warsztaty tkackie, płochy tkackie, grzebienie, wrzeciona, przędzelnie motowidła, czółna tkackie, i t. p. Narzędzia do urządzania drenów. Narzędzia ogniowe. § 31. Modele wszystkich tego rodzaju przedmiotów z krótkiemi poświadczonemi opisami. XII. Modele budynków gospodarskich. § 32. Modele takowe przedstawiać powinny jakąkolwiek dogodność lub korzyść, i wykonane być mają na wzór już istniejących w rzeczywistości, a nie na planie lub w projekcie wynalazcy będących budowli rozmaitego rodzaju, jako to: dogodnie rozlokowanych domów wiejskich, izb, obór, kurników, stodół, suszarń zbożowych, fabryk cegły, dachówki i innych zakładów, mostów według oznaczonej przedziałki (skali), kuźni, młynów urządzonych w rozmaity sposób, i t. p. § 33. W ogólności do wszystkich powyższych modelów dołączone być winny krótkie objaśniające opisy, z udowodnieniem, że same budowle rzeczywiście istnieją z korzyścią. XIII. Zielniki. § 34. Zielniki ułożone starannie według prawideł, z wykazaniem miejscowych nazw roślin i z objaśnieniem na jakiej glebie, i w jakiej miejscowości rośliny rzeczone się znajdują. Mogą być również przedstawione rysunki i kolorowane wyobrażenia miejscowej flory i zbiorów. XIV. Owady. § 35. Pożyteczne i szkodliwe owady polne i leśne. (Upakowanie owadów, w celu uniknienia trudnej i wymagającej wprawy operacji przekłówania szpilkami, dopełnione być może następującym prostym sposobem: Owady, pozbawione życia za pomocą gorącej pary, wodnej lub w inny sposób, układają się w niewielkich drewnianych skrzynkach lub pudełkach, wysłanych bawełną pokrytą cienkim papierem wodnym np. od herbaty, rzędami jeden przy drugim, tak ażeby nie było pomiędzy niemi odstępów. Potem owady przykrywają się również papierem od herbaty i cienką warstwą waty. Rzędy te należy powtarzać do czasu zupełnego napełnienia całej skrzyni, która następnie pokrywa się i zalepia zwyczajnym papierem. Owady ułożone w ten sposób, znajdować się

będą pomiędzy papierem herbacianym, który obok tego, że ochroni haczykowate ich nóżki od zaczepienia o watę, nada przytem całemu układowi sprężystość, zapełni odstępy i zabezpieczy owady od wstrząśnienia i skruszenia. Po przygotowaniu kilku takich pudełek, należy obwinąć je jakimbądź ciałem sprężystem, jako to: włosem, wełną, pakułami, mchem, i t. p. ułożyć w skrzyni drewnianej dla odesłania do właściwego miejsca); w kilku exemplarzach, z wykazaniem na jakich roślinach, tudzież czy corocznie lub w jakich perjodach się pojawiają. Dołączone są do nich objaśnienia sposobów wytępienia owadów szkodliwych, przyjęte będą z wdzięcznością. O dostawie przedmiotów. § 36. Wszystkie przedmioty, przedstawione na wystawie, powinny mieć wskazaną cenę, za którą mogą być nabyte na miejscu lub w Petersburgu, z oznaczeniem w tym ostatnim razie, gdzie mianowicie. § 37. Obok tego byłoby do życzenia, ażeby przy wysyłaniu przedmiotów rolnictwa, dostarczane były próby gleby i warstwy spodniej, która przedmiot wydała, niemniej jak można najkrótszy opis gospodarstwa, w którem przedmiot wyprodukowany został. § 38. Wszystkie przedmioty, przysłane na wystawę, przedstawione być winny przy oddzielnej specyfikacji Komitetowi Wystawy do d. 15 Sierp: 1860 r. oprócz przedmiotów podlegających prędkiemu zepsuciu, które przyjmowane będą i później, t. j. na kilka dni przed otwarciem wystawy, oczem w swoim czasie ogłoszenie nastąpi. Bydło będzie przyjmowane w ostatnich dniach tegoż miesiąca. Potrzeba przytem złożyć Komitetowi wystawy dokładną i szczegółową wiadomość o zwierzętach, które będą przedstawione z wyrażeniem nazwy, rassy pochodzenia, wzrostu, wieku, maści znamion i głównych przymiotów każdego ze zwierząt. § 39. W celu ocenienia przymiotów przedstawianych na wystawę narzędzi rolniczych i bydła roboczego, dopełnioną będzie ich próba. § 40. W razie napotkanych wątpliwości co do pochodzenia, lub do własności jakiego przedmiotu na wystawę dostarczonego, winno być przedstawione Komitetowi, na jego żądanie, pissmienne poświadczone miejscowej Władzy. § 41. Dla zebrania więcej dokładnych danych, które potrzebne być mogą przy opisaniu wystawy, Komitet mocen jest żądać w razie potrzeby różnych pismiennych i ustnych objaśnień od osób uczestniczących w wystawie. § 42. Przedmioty przysłane na wystawę adresowane być winny do Cesarskiego Wolnego Ekonomicznego Towarzystwa, z dodaniem wyrazów: „Do Komitetu Wystawy.” § 43. Członkowie i Korrespondenci Towarzystwa, na zasadzie nadanego im przez Wolę Najwyższą prawa (Ustawa Towarzystwa § 6), mogą wysyłać na wystawę przedmioty nieprzechodzące wagą jednego puda, pocztą bezopłaty wagowego, a w takim wypadku należy na przesyłkach wyrażać: od „Członka lub Korrespondenta NN.” *Nagrody*. § 44. W celu zachęcenia wystawców, za przedstawione przez nich najlepsze płody, udzielane są, stosownie do uznania Komitetu wystawy, medale, premja pieniężne, listy pochwalne, podarki i t. p. § 45. Niezależnie od nagród powyżej wyrażonych, Cesarskie Wolno-Ekonomiczne Tstwo, wstawiać się będzie do Rządu o wynagrodzenie najwięcej zasługujących na uwagę producentów, medalami dla noszenia na szyi, tudzież Orderami, na zasadach Statutów Orderów S. Anny i S Włodzimierza. § 46. Komitet zachęca znaczniejszemi nagrodami producentów tych przedmiotów, które stanowią ważniejsze pod względem obszerności i rozwinięcia zajęcie miejscowej ludności, lub też których rozwinięcia przynieść może krajowi największe korzyści. § 47. Przy oznaczeniu nagród, Komitet polegać będzie na zdaniu wezwanych, w tym celu znawców (patrz § 6), i przyznawać nagrody względnie do dobroci przedmiotów. § 48. Przedstawienie na wystawę przez jednego współubiegającego się kilku przedmiotów rozmaitego rodzaju, nie nadaje mu prawa do kilku nagród, lecz według uznania Komitetu, otrzymuje nagrodę wyższą; przedmioty zaś, zasługujące na szczególną pochwałę znawców, wymienione zostaną w świadectwie wydawanem razem z nagrodą. § 49. Liczba medalów i innych nagród nie oznacza się, lecz zależyć będzie od dobroci przedmiotów przedstawionych, od bliższego uznania Komitetu wystawy. § 50. Wszystkie nagrody, jakiegobądź rodzaju, rozdane będą obecnym wystawcom na uroczystem zebraniu Cesarskiego Wolnego Ekonomicznego Tstwa, w d. 31 Paźdz: 1860 r. odbyć się mającem, wraz ze świadectwami, według ustanowionej formy z podpisami Prezydenta i Członków Komitetu. § 51. Nazwisko osób które otrzymały jakową nagrodę, zamieszczają się w Pracach Towarzystwa, tudzież w pismach publicznych stolic oraz w Dziennikach Gubernjalnych, szczególnej tych Gubernji, z których przysłany został przedmiot na nagrodę zasługujący. § 52. Obywatele mogą wymieniać nazwiska włościan, którzy mieli udział w produkcji przedmiotu wystawionego, którzy tem samem nabyli prawa do nagrody.— Za zgodność, Prezes Komissji do ułożenia przepisów o Wystawie, P. *Sztorch*.

Prof: Antoni *Małecki* we Lwowie, napisał obszerne dzieło, pod tytułem: *Andrzej Morsztyn, Poeta XVII wieku i jego imiennicy*.

Bankier Baron *Stieglitz*, wrócił z zagranicy do Petersburga; *Dziennik Akcjonarjuszów* wspomina, że jeden z *Rotszyldów*, spodziewany jest wkrótce w tej stolicy.

Ubiegły rok 1859, w Warszawie pod względem szczupłości chorób, należy do najszczęśliwszych.

Dla utrwalenia pamięci uczonych Braci *Śniadeckich*, w rodzinnem ich mieście *Zaimie*, w W. X. Poznańskiem, ma być umieszczona tablica marmurowa w Kościele Parafjalnym miejscowym, ze stosownym napisem.

Podajemy do wiadomości szanownych Obywateli Okręgu Szadkowskiego, którzy raczyli przyjąć udział w dwóch tańcujących wieczorach na korzyść budowy Kościoła Śgo Idziego w mieście Szadku w r. 1859 danych, że czysty dochód z tych wieczorów zebrany, i do Kassy Komitetu budowy tegoż Kościoła złożony, wynosi rubli srebrem czterysta dwa.—*Zalewski* Kassyer.

W m. Płocku, ma być odnowiony miejscowy Ratusz oraz dom Kassy miejskiej,

Z powodu dokonanych kilku ważnych i szczęśliwych kuracji ocznych, przez niedawno przybyłego z zagranicy Lekarza Xawerego *Jasińskiego*, zapytywani jesteśmy ciągle tak listownie jak ustnie o adres tegoż. Donosimy przeto, iż P. Xawery *Jasiński*, mieszka w domu N. 413*e* tuż przy Żelaznej Bramie, niegdy Marszałka *Kuczyńskiego*.

Do nauczenia się bez nauczyciela pięknie pisać, służy najniezawodniej nowo-wynaleziony systemat cölografji (czyli metoda pisania po śladach), z przynależnym do tego C. K. uprzywilejowanym *technicznym apparatem do pisma*, składającym się z 2ch plastycznych tablic, 2ch sztyftów do pisania z kości i drzewa, 24 wzorów, 1 opisu użycia apparatu, 1 teki, Cena z przesyłką pocztową 2 fl. 80 krajc: austr:. Doskonałość tego apparatu do pisma, potwierdzoną jest nietylko przez C. K, przywilej, ale także przez C. K. Władze Szkolne i najznakomitszych pedagogów w Buda-Peszcie i Wiedniu. Apparat ten, znajduje się u P. *Arnolda*, W. *Brauna*, Dyrektora Szkoły Handlowej w Peszcie, ulica Königsgasse Nr 5; a który także posiada Przewodnik pojedynczej i podwójnej buchhalterji handlowej, przemysłowej i ekonomicznej, dla Szkół oraz dla uczących się bez nauczyciela, po 1 fl: 15 kr:. Jest to najdogodniejsza i najlepsza w swym rodzaju xiążka szkolna.

Revue Contemporaine w miesięcznych swoich buletynach zamieszcza obok treści angielskich, niemieckich, włoskich przeglądów, treść artykułów każdego numeru *Bibljoteki Warszawskiej*, *Dodatku do Czasu* i *Przeglądu Poznańskiego*. Podobnej wzmianki o pismach literackich polskich nie napotykamy w żadnym dzienniku francuzkim; z tej treści jakkolwiek mało nauczającej, przecież niejeden czytelnik dowie się przynajmniej, że i u nas niwa naukowa jest uprawianą i odłogiem nie leży.

Hrabia *Działyński*, kupił dobra Osieczno w Poznańskiem, za 119,200 talarów.

Jeszcze jedna nowość dla smakoszów. Cukiernia P. *Trojanowskiego* przy ulicy Nowy-Świat N° 1256, wyrabia *baloniki karnawałowe*, nowy gatunek ciast po kop: 3, codziennie świeże, oraz faworki bardzo smaczne, których także codzień dostać można.

W czoraj w Teatrze Rozmaitości przywołani zostali: po Kom: *Szlachectwo Duszy*, Pani *Ziemińska* i Panna *Dutkiewicz* po 4-kroć, Panowie *Żołkowski* 5-kroć, *Rychter* i *Chęciński* po 4-kroć, oraz Pan *Wilkoszewski;* po Kom: *Ulicznik Warszawski*, Panna *Figarska* i Pan *Damse* po 2-kroć, oraz Pan *Panczykowski.*

Kurs wczorajszy: za ***pół-imperjały*** dają rs. 5 kop: 53; za ***obligi skarbowe***, oprócz kuponu, żądają rs. 91 kop: 78, wartość kuponu rs. 1 kop: 22²/₉; za ***listy zastawne*** IIIgo Okresu, oprócz kuponu, żądają rs. 14 kop: 88, wartość kuponu kop: 4²/₃.

W dniu onegdajszym na targach odbywających się w Urzędzie Konsumcyjnym m. Warszawy, płacono za wiadro okowity próby 10tej, od rs. 1 k. 48¹/₂ do rs. 1 kop: 51¹/₂; za garniec od kop: 48¹/₂ do kop: 49¹/₂.

Ameryka. — Parostatek *Azja*, przywiózł do Liverpool wiadomości datowane 5 Stycznia. Nie zawierają one nic ważnego pod względem politycznym. Ostatnie głosowanie na wybór Mówcy, czyli Prezesa Izby Reprezentantów w Washingtonie, odbyte 4go t. m. pozostało bez skutku. P. *Sherman*, republikanin otrzymał 101 głosów, gdy tymczasem konieczna większość wynosi 104. (Nord).

Anglja. *Londyn, 16go Stycznia.* — Onegdaj Xiążę *Joinville* wraz z swą małżonką i Xiężniczką Franciszką *d'Orleans*, odwiedził Królowę. — Lord *Cowley*, znajdował się jeszcze wczoraj w Londynie, dokąd w Sobotę powrócił z wycieczki odbytej do Moor-Park, do Lorda *Ebury.* — Poseł Francuzki Hr: *Persigny*, udaje się jutro z swą małżonką na dwa dni do Windsoru. — Lord *Palmerston*, jako przywódzca Izby Niższej, rozesłał do wszystkich stronników Rządu zwyczajne zaproszenie, aby zebrali się niezawodnie 24 b. m. jako w dniu otwarcia Parlamentu, dla roztrząsania ważnych spraw. — *Times*, *Mornig-Post* i *Daily-News*, ogłaszają obszerne artykuły o projektach ekonomicznych Cesarza Francuzów. Wszystkie dopatrują w nich oznakę zaufania *Napoleona IIIgo*, w trwałości pokoju. *Morning-Post*, znajduje w nich rękojmię blizkiego rozwiązania kwestji Włoskiej w duchu polityki Angielskiej. Organ Lorda *Palmerston*, podobnie jak i *Times* przewidują, że polityka handlowa proklamowana przez Cesarza, obudzi niezadowolenie między protekcjonistami, tak jak jego polityka Włoch wywołała zarzuty ze strony ultra-Katolików. Ale te zarzuty bezsilne i interesowne nie przeszkodzą jednak tryumfowi zasad tak w ekonomji jak i w polityce. — Dzienniki prowincjonalne angielskie, odzywają się w tym samym duchu co i stołeczne. — Powszechnie sądzą, że Anglja w zamian korzyści, które jej przyniesie traktat handlowy z Francją, zniży znacznie cła od win francuzkich. Co się tyczy kwestji Włoskiej, połączonej naturalną analogją z pomienionemi środkami ekonomicznemi, powszechnie sądzą w Londynie, że rozwiązaną zostanie przez ukonstytuowanie Królestwa Włoch Środkowych, niezawisłego od Piemontu. (St: Anz:, Nord).

Austrja. *Wiedeń, 17go Stycz:.* — Gaz: *Austrjacka* zaprzecza wieściom, rozgłaszanym przez niektóre dzienniki zagraniczne o zmianach w Gabinecie Wiedeńskim. — Z Wenecji donoszą, iż w niektórych miastach tamecznej prowincji, miały miejsce zaburzenia z powodu krynolin. Tłumy pospólstwa znaglały kobiety w krynoliny ubrane, do porzucenia tego stroju. (Schl: Ztg)

Azja. — Z Kalkutty 24 Grudnia donoszą, że Rząd Wschodnio-Indyjski w Pendżabie zaprowadził nowy podatek od rzemiosł. — Wszyscy przywódzcy powstańców, zbiegli do Nepaul, z wyjątkiem *Begum*, poddali się lub polegli. — Lord *Caning* odbywa podróż po Indjach z sprawdziwie wschodnim przepychem. Kosztować ona będzie wraz z rozdanemi podarunkami do 3ch miljo: f. szt:— Z Batawji 22 Grudnia piszą, że wyprawa do Boni powiodła się. — Admirał *Paget*, przybył do Kochinchiny z posiłkami. Pod jego dowództwem już, 18 Listopada, zajęto fort Kochinchiński, panujący nad drogą do Hue prowadzącą. W potyczce tej zginął Komendant Inżenjerji Francuzkiej Pułkownik *Deroulède-Dupré.* — (Nord).

Francja. *Paryż, 16go Stycznia.* — Ogólne położenie rzeczy dotychczas jest niezdecydowane, i wyjaśnia się z trudnością, mimo przyjaznych demonstracji Anglji i postawy życzliwej Dworów Północnych. Przyczyną tego są z jednej strony nieustanne zabiegi Gabinetu Wiedeńskiego, a z drugiej postępowanie Stolicy Apostolskiej, która niechce słuchać głosu rozsądku i słuszności. Podobno Urzędnik Nuncjatury, który powiózł do Rzymu w zeszłym miesiącu depesze od Mgr: *Sacconi*, wrócił tu z odpowiedzią Papiezką na list Cesarza. Odpowiedź ta nie jest czem innem, jak protestacją, zakończoną odmową wszelkiego porozumienia się. Mimo to, niektóre dzienniki jeszcze utrzymują, że list Cesarza do Papieża, przyczyni się do rozwiązania spokojnego kwestji Włoskiej. — Wypadki polityczne zaczynają nieco we Francji ustępować miejsca zajęciu, jakie obudził program ekonomiczny ogłoszony przez Cesarza. Wiadomo, że opinja w przedmiocie pożyteczności systematu protekcyjnego, jest rozdwojona, ale ci którzy z niego głównie ciągną korzyści, są dość silni, i neutralizowali już od lat wielu dobre zamiary Rządu. I teraz stoją oni w obronie ceł zakazowych, starając się przedstawić projekta Cesarskie jako rewolucją radykalną w przemyśle; ale tak nie jest, gdyż zamiary Rządu zależą na przeprowadzeniu reform stopniowo i rozsądnie. Tym sposobem jedynie będzie można osiągnąć cel zamierzony bez wielkich wstrząśnień. — Listy z Rzymu donoszą, że Kardynał *Wiseman* miał ofiarować Papieżowi korpus 10 tysiączny ochotników Irlandzkich. Wątpić jednak można o prawdziwości tego faktu. — P. *Thouvenel* spodziewany jest w Paryżu w, końcu bieżącego tygodnia. — Lord *Cowley* jeszcze nie wrócił z Londynu. Spodziewają go się w Ambasadzie Angielskiej dziś wieczór lub jutro. — Xiąże *Oranji*, po miesięcznym pobycie w Paryżu, zamierza jutro opuścić Francję i wrócić do Hagi. — Wczoraj miał miejsce w Tuilerjach bal poufny. Z Naczelników missij dyplomatycznych znajdował się na nim jeden tylko Xiążę *Metternich.* Cesarz nie bawił na balu dłużej nad pół godziny. — Podobno idee wolnohandlowe, objawione w manifeście Cesarza, miały gorliwe poparcie ze strony Xięcia *Napoleona* i Ministra *Fould.* — Nowiniarze wznawiają tu pogłoskę o prawdopodobieństwie Kongresu, i utrzymują że propozycja zwołania go wyjdzie od Anglji, która niechciałaby się wraz

z Francją odosobniać w uregulowaniu kwestji Włoskiej. Wieść ta jednak jest bezzasadną. — Liczba broszur wydanych w kwestji Rzymskiej, dochodzi dziś do 107.— Dochody niestałe w r. z. przyniosły 1,091,644,000fr:,, to jest o 2,916,000 franków więcej jak w roku 18 58 a o 41,931,000 więcej jak w r. 1857.—Kommissja przez Cesarza mianowana, zajmuje się już od kilku miesięcy zbadaniem planu założenia wielkiego portu handlowego w St: Nazaire, przy ujściu Loary, z dokami i składami, na wzór Liverpool. — Od czasu amnestji udzielono już 20 ostrzeżeń dziennikom, a z tych sześć po Nowym Roku. — Telegraf podmorski z St: Malo do wyspy Jersey, został szczęśliwie założony.—Sąd Kassacyjny rozstrzygnął przecząco ważne pytanie: Czy Urzędnik Stanu Cywilnego może odmówić prawnie wciągnięcia do akt małżeństwa Francuza z cudzoziemką, która w swej ojczyźnie rozwiedzioną została z swym żyjącym mężem. (Nord, Ind: Bel: i St: Anz:).

Hiszpanja.— Dnia 6go b. m. w Szpitalach wojennych Malagi, znajdowało się 1342 ranionych i chorych z armji Afrykańskiej, a w tej liczbie 27 Jenerałów i Oficerów. (St: Anz:,

OSTATNIE WIADOMOSCI.

Wiedeń, *19go Stycz:.* — Dzisiejsza *Wiener Ztg* zaprzecza podanej przez *Times* wiadomości jakoby Austrja miała złożyć pewne oświadczenia na zapytanie Anglji w przedmiocie Włoch. Podobne oświadczenie nie mogło mieć miejsca, ponieważ żadne zapytanie nie zostało stawione.

Paryż, *18go Stycz:.*— Instrukcje rozesłane Posłom Francuzkim za granicą, utrzymują ostatni kierunek, jaki przybrała polityka francuzka. — W skutku wiadomości, że Hr: *Cavour* wstępuje do Ministerstwa Sardyńskiego, nie najlepsze usposobienie panowało na giełdzie. — Słychać, iż jednym z warunków traktatu handlowego Anglo-Francuzkiego, będzie z jednej strony zniesienie ceł od win francuz: i artykułów Paryzkich, a z 2ej także obniżenie ceł od towarów angiels: o 18 do 20°/₀.

Marsylja, *17go Stycz:.* — Z Rzymu 14go b. m. donoszą, że nota *Monitora* z d. 10go Stycznia, doszła rządu Rzymskiego przez Toskanję, i wywarła najsilniejsze wrażenie. 14go zwołano zgromadzenie Kardynałów do Watykanu. W marchjach panuje silne wzburzenie. Hr: *Buol*, był przyjmowany przez Papieża, równie jak i Poseł Belgijski P. *Carolus*, który doręczył swe pisma wierzytelne.— 13go nowa depesza nadeszła z Francji do Ojca Śgo. — Bolonję fortyfikują.

Madryt *19go Stycz:.*— Armja Hiszpańska przybyła pod Tetuan i obozuje nad rzeką Martin. Kilka wystrzałów z dział gwintowych wystarczyło do rozproszenia nieprzyjaciela, który posunął się w znacznych massach dla stoczenia bitwy. Cofnął on się ku górom Bermeja.

Sztokholm, *14go Stycz:.* — Koronacja Króla odbędzie się 3go Maja r. b. (Nord, Schl: Ztg:).

Przyjechali do Warszawy.

Podczaszyński Bolesław Ob: z Wilna nr 413; Sakowicz Jakób Ob: z Białegostoku nr 414; Strzałkowski Antoni Ob: z Radogoszcza nr 585.—Gliszczyński Witold Ob: z Szwarocina nr 584; Pichowski Konst: Ob: z Biały nr 584; Świerczewski Erazm Ob: z Jastrzębiej Woli nr 500.

Wyjechali: Pomorski Maciej Prezes Trybunału do Radomia; Więckowski Bolesław Ob: do Kamienia; Wojciechowski Xawery Ob: do Leszczów. — Błeszyński Felix Ob: do Młodzianowa; Jezioranski Stan: Ob: do Łosiej Wólki; Ledóchowski Jan Hr: do Laskarzewa.

Przyjechali koleją żelazną: Bauman Ant: Budowniczy i Dąbrowski Żelisław Obyw: z Krakowa nr 625; Tański Stefan Ob: z Krakowa nr 625. — Badeni Stan: Ob: z Krakowa nr 614; Gusiew Maciej Radca Hon: nr 625 i Storożenko Grafira Ob: z Paryża nr 414.

Wyjechali koleją żelazną: Bogusz Eugeni Ob: i Dembowska Helena Ob: do Krakowa; Xiądz Raczyński Jan Reformat do Prus. — Gamaleja Ass: Kol: Młodszy Sekretarz Poselstwa Cesarsko-Rossyjskiego w Munich do Munich; Lubieńska Amalja Hr: do Paryża; Potulicki Kaz: Hr: i Skorzewska Konstancja Hr: do Poznania.

DONIESIENIA.

Rs. 15 nagrody. — W dniu 16 b. m. między 9ą a 11ą godz: wieczorem, na trakcie Krakowskim, skradziono dwa **KONIE**, które wyprzężono, a wóz próżny na szosse zostawiono około Karczmy Załuski pod Raszynem. Oba konie gniade, bez żadnej odmiany, czarne grzywy i ogony, po lat 7, mierzyny fornalskie, dobrze utrzymane, chomonta Krakowskie fornalskie, pasy bezkonne i podogonie surowcowe domowej roboty; kantary, lejce parciane i podkładki płócienne. Kto te konie wynajdzie, lub teraźniejszego posiadacza ich wskaże do Dziedzica Dóbr Michałowice pod Raszynem, otrzyma powyższą nagrodę.

Nauczycielka Angielka, znana z dobrego wykładu języka Angielskiego, przebywająca lat kilkanaście w Paryżu, posiada zatem i język Francuzki, przyjmuje u siebie Panienki i Chłopczyków do nauki języka Angielskiego, na godziny, za bardzo przystępną cenę, zaręczając za korzyść tak w nauce jak i konwersacji; życzący raczą po adres zgłosić się do **Kantoru Guwernantek i Guwernerów**, w domu nowym PP. Wizytek Nr 32 Krakowskie-Przedmieście, gdzie jest wiele osób do umieszczenia na Guwernerów i Guwernantki. Ktoby życzył Francuza z dobrem świadectwem; Niemki z dobrą muzyką i śpiewem oraz robotami, Francuzki z Muzyką, i t. d. — K. *Szwarcer*.

W nowo-otworzonej KAWIARNI

przy ulicy Śto-Krzyzkiej, drugi dom od rogu Nowego-Swiatu, po prawej stronie, przy śpiesznej usłudze, można dostać dobrej **KAWY, HERBATY** i doskonałego **PONCZU**; gdzie oprócz **Kurjera** znajdują się i inne **Gazety** do czytania.

Z powodu wyjazdu, są do sprzedania **PŁASZCZ** Szopowy i Oficerski, rozmaite rzeczy damskie, Obrus Holenderski; kilka Widoków olejnych dobrego pendzla; Toaletka mahoniowa mechaniczna, oraz **Pieski** Pinczery, pod Nr 514 przy rogu ulic Podwala i Dunaju, na 1m piętrze od frontu.

ZEGAR tygodniowy (Antyk), grający sztuk 26, jest do sprzedania za pomierną cenę, przy ulicy Nowolipie pod Nrem 2461. Wiadomość u Właściciela domu.

TIVOLI. Dziś Muzyka nie gra, lecz na jutro ułożony wielki **Program** a między innemi wybornemi dziełami odegrane będą po raz pierwszy **nowe i wielkie Pot-pourri** p. t. Wspomnienie Warszawy; jest to z rzędu trzeci zbiór Melodji Polskich, ułożony przez P. E. BACH, Dyrektora Orkiestry w Tivoli. Zacznie się o godz: 6ej.—Oddzielne wejście do Sali od ulicy Królewskiej w dziedzińcu na prawo, gdzie wskaże napis: „Wchód do Salonu Koncertowego **TIVOLI**". — Pojutrze będą powtórzone nowe Pot-pourri.

☞ Ktoby sobie życzył **Fortepjanisty** na Wieczory, niech się raczy zgłosić pod Nr 849 przy ulicy Ogrodowej, w Ogrodzie P. Lentzkiego. — Tamże może być wynajętą **Sala** z dwoma Pokojami, z wszelkiemi porządkami a nawet i Muzyką stosowną do życzenia, na wieczory tańcujące lub Zabawy weselne.

Nieruchomość przy ulicy Boleść pod Nr 2584, z Domem o piętrze murowanym, Stajnia, Wozownia, Spichrz, Place nad brzegiem Wisły, do karowania drzewa i innych towarów wodą spławianych, do sprzedania lub wydzierżawienia od Wielkiej-Nocy 1860 roku. Wiadomość u Właściciela przy Nowym Zjeździe do mostu w Łaźni parowej, Nr 2623.

Od 1go kwietnia r. b. **Foxal** wraz z **Bufetem**, przy Stacji Drogi Żelaznej Grodzisk, jest do wydzierżawienia. Wiadomość o warunkach powziąść można na miejscu, u Pana Wolffram.

DO MAGAZYNU MÓD I NOWOŚCI przy ulicy Krakowskie-Przedmieście pod Nr 417, obok Sklepu P. Lotha,

Nadszedł znaczny transport **GIERLAND** wprost z Paryża. — Tamże dla dogodności Szanownych Dam, znajdują się **DOMINA** do wynajęcia w jak najnowszym guście.

DOMINA do wynajęcia czarne atłasowe, mantynowe i **Kostjumy** Pielgrzymskie, w najświeższym guście, po różnych cenach, w gmachu Teatralnym przy ulicy Wierzbowej wprost Niecałej, w Sklepie Rękawiczniczym pod firmą J. Grzębicki.

Przysposobiwszy na teraźniejszy karnawał znaczną ilość różnokolorowych i w najświetniejszym guście atłasowych **Domin**, mam zaszczyt polecić się JJWW. i WW. Damom, nadmieniając, iż wynajmuję takowe po cenach umiarkowanych, w Magazynie Mód przy rogu ulicy Długiej i Freta Nr 280.—**M. S.**

Jak w latach zeszłych tak i w tym roku, zaopatrzyłem **Magazyn** mój Ubiorów Mezkich istniejący przy placu Teatralnym, w domu gdzie Redakcja Kurjera, w **DOMINA** czarne atłasowe pout de soie, czarne i kolorowe z nowego materjału i w najnowszym guście wykończone; — niemniej **KEREZJE** czyli Kostjumy Krakowskie, nowe, kosztownie odrobione, są do sprzedania z wszelkiemi przyborami do tychże; z czem poleca się Szanownej Publiczności.

Szczeciński

DOMINA do wynajęcia, wielki wybór z rozmaitych materjałów, wszystkie świeżo wykończone, drogiemi koronkami i różnemi świecidłami przybrane; Kapturki jak najmodniejsze zupełnie z Paryzkich fasonów wzięte, wynajmują się za nader przystępne ceny, w Magazynie znanym z gustu i ceny Ferdynanda Cara; polecam się więc JJWW. i WW. PP.; przy ulicy Krakow:-Przedm:, Nr 410, w pałacu Hr: Krasińskiego.— Tamże są **MASKI** do sprzedania.

FABRYKA FILTRÓW

Z WĘGLA PLASTYCZNEGO.

Ma honor zawiadomić Szanowną Publiczność, iż jeneralny Ajent jej dla Królestwa Polskiego ustanowiony, P. Paweł Filip **LANDAU** z Hamburga, upoważniony został do przyjmowania obstalunków na **FILTRY** z **Węgla plastycznego**, które każdą mętną i nieczystą wodę natychmiast klarują i do użytku przysposabiają, a które praktycznością swoją usuwają wszelkie dotychczas znane a utrudzające postępowanie przy filtrowaniu wód lub innych płynów w Zakładach Fabrycznych lub domach prywatnych.

Bliższe objaśnienia udzieli P. Landau w Hotelu Europejskim pod Nr 4tym, gdzie tegoż od godziny 8ej do 11ej przed południem zastać można.

Potrzebna jest **GOSPODYNI**, znająca się nietylko na gospodarstwie wiejskiem, lecz i na kuchni. Wiadomość pod Nr 760 przy ulicy Elektoralnej.

DROŻDŻY prasowanych codziennie świeżych, dostać można w Składzie Win i Towarów Kolonjalnych S. Jerzmanowskiego na Krakowskiem-Przedmieściu, w domu PP. Wizytek.

NOWO-OTWORZONA

FABRYKA KWIATÓW I LIŚCI

w domu pod Nr 742 przy ulicy Rymarskiej, wprost Kommissji Skarbu, obok Składu Braci Lesser.

Przysposobiła na obecną porę znaczny zapas **Gierland i Bukietów**, w najświeższym guście i za bardzo przystępną cenę, z czem poleca się łaskawym względom Szanownej Publiczności; — oraz przyjmuje wszelkie obstalunki tychże wyrobów, które na czas oznaczony z wszelką akuratnością wykonywa. — Tamże jest do sprzedania 140 Żelaz na liście i kwiaty i 20 Gófr za Rs. 60.

Ogłoszenie powtórne. — Znaczną i sowitą Nagrodę otrzyma, kto odniesie na ulicę Grzybowską pod Nr 1020, zaginionego **Pieska** w dniu 11 b. m., z rassy Ogarków Angielskich, w białe i czarne łatki, uszy długie, kropki nad oczami. Przytrzymujący ulubionego **PIESKA**, niech pomni jaką przykrość wyrządza właścicielce i raczy zwrócić pod powyższy Numer.

Dziś rano zimna stopni 3. Wczoraj w południe zimna stopni 2.

Dziś rano wysokość wody na *Wiśle*, stóp 4 cali 0. (Ubywa).

TEATR WIELKI. Jutro, *Halka.*

TEATR ROZMAITOŚCI. Jutro, *Panna na wydaniu.* — *Raptus.*—*Pod strychem.*

Jutro w Salach Redutowych czwarta MASKARADA.

Dziś w Salonie koncertowym **Doliny Szwajcarskiej**, **MUZYKALNA ZABAWA** pod dyrekcją P. **J. Fuchs**, Początek o godzinie 5ej i codziennie.

BAL OBYWATELSKI

W KASKADZIE

danym będzie w dniu 21 b. m., to jest w Sobotę, na którym znajdować się będą Osoby samemu Właścicielowi znane, lub też przez znajome Osoby wprowadzone. Muzyka doborowa, Salon gustownie przybrany, przyczem dobór potraw i napojów wszelkiego gatunku; oraz dla dogodności Szanownych Osób, zamówione zostały Karetki i Omnibusy, które za opłatą kop: 60 od osoby tam i na powrót kursować będą z domu przy ulicy Bielańskiej pod Nr 601, od P. Langnera; bilety zaś na miejsca w tych Powozach, dostać można pod powyższym Numerem, codziennie do dnia 21 b. m. do godz: 4ej po południu. Karetki zamówione za porozumieniem się z Panem Langner, mogą być posyłane do wskazanego domu zamieszkania pod właściwy Numer, za opłatą powyż wskazaną.

K. Wagner.

Jutro na **PRADZE**, w Salonach P. **Glińskiej**, grać będzie **KWARTET** P. **Rajczaka**, od godziny 4ej z południa. — Przytem Zakład ten poleca się doborem rozmaitych Potraw, jakoteż Miodami w różnych gatunkach. — Tamże wynajmują się Salony na Zabawy Weselne, z nakryciami i wszelkiemi do tego porządkami.

OSTRYGI wyborowe świeże, codziennie nadchodzą do Handlu A. Stępkowskiego, Nr 473 C, wprost Teatru.

OSTRYGI codziennie nadchodzą do Handlu L. **Krupeckiego,** wprost Rymarskiej, sztuka po kop. 4.

Do Handlu **T. Czaban,** w Gmachu Teatralnym, nadeszły świeże wyborowe **OSTRYGI.**

OSTRYGI codziennie nadchodzą do Handlu Konst: Thiel, przy ulicy Bielańskiej.

OSTRYGI świeże nadchodzą codziennie do Handlu L. Gout przy ulicy Rymarskiej Nr 471 lit: E. naprzeciw Banku.

W Drukarni Kurjera Warsza:.—Wolno drukować, dnia 9 (21) Stycznia 1860 r. — Starszy Cenzor, F. *Sobieszczański.*